

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Лютенко Д. Д., студентка (гр. УЗ-51, ФММ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Постановка проблеми. В Україні, на сьогоднішній день, чимала кількість підприємств намагаються зменшити свої затрати, економлячи на засобах охорони праці. Досить часто, керівництво не до кінця усвідомлюючи наслідки, приділяють цьому питанню мінімальну кількість часу та ресурсів. Правильна організація пожежної безпеки на підприємстві – це запорука збереження життя та здоров'я співробітників й самого підприємства. Саме тому питання приділення достатньої уваги установці протипожежного обладнання, приладам, фіксує канцероген і жар в промислово-виробничому приміщенні, навчання та інструктаж працівників – є досить актуальним.

Мета дослідження. Дослідити контроль, відповідальність, методи й інструменти забезпечення пожежної безпеки на українських підприємствах.

Аналіз публікацій і джерел. Значну увагу даному питанню в своїх працях присвятили такі дослідники: П. Шумлянський, М. Колесник-Кулевич, М. Зимін, К. Казначеев, Л. Каверін, Ф. Наркевич, Б. Токарський, Баличева Л.В. Аналіз матеріалів даних авторів допоміг вивчити, узагальнити та проаналізувати питання розвитку пожежної безпеки на підприємствах.

Постановка завдання. В даній статті розглянемо, що передбачає собою навчання працівників пожежній безпеці, які документи з пожежної безпеки повинні бути наявні, основні вимоги та правила забезпечення безпечного перебування працівників на робочих місцях. Також приділимо увагу основним обов'язкам керівників підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для того, щоб процес виконання трудової функції був безпечним, ініціюють розробку переліку дій та принципів організації роботи підприємства щодо запобігання пожеж, а саме:

- складання системи заходів попередження пожежі та системи правил поведінки під час виникнення загрозової ситуації;
- забезпечення об'єктів підприємства засобами контролю пожежі, а також розробка ефективних інструментів системи внутрішньої комунікації про виникнення небезпечної ситуації;
- надання працівникам підприємства своєчасної та релевантної інформації про заходи пожежної безпеки [5].

Першим кроком забезпечення пожежної безпеки на підприємстві є складання статті витрат на рік. Цілком зрозуміло, що без належного фінансування цього напрямку не можна створити надійну систему пожежної безпеки.

В 1993 році було прийнято Закон України «Про пожежну безпеку», а в 1995 році – «Правила пожежної безпеки в Україні». Положення цих

законодавчих актів є обов'язковими до виконання для всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність на території України [4].

Під час працевлаштування кожному працівнику проводять інструктаж з пожежної безпеки, інформують про план будівлі, розташування пожежних виходів, місця розміщення вогнегасників.

Якщо робота працівника стосується дій з підвищеною пожежною небезпекою, то існує законодавчо виражена необхідність пройти навчання та щорічно складати переатестацію знань законодавчих нормативних актів та інструкцій з пожежної безпеки. Якщо такі працівники не пройшли інструктаж, то їх допуск до роботи заборонено [2].

Забезпечення безпеки загалом, а також пожежної зокрема, - одна з основних задач менеджменту компанії. Рідше контроль відбувається керівництвом, а частіше призначають відповідального, який забезпечує дотримання правил і приписів безпечного перебування працівників на робочих місцях під час виконання їх трудової функції. Безпосередньо кожен працівник повинен дотримуватися загальноприйнятих правил, а керівник відділу чи цеху має слідкувати за дотриманням визначених норм у контрольованій ним зоні.

Основними обов'язками керівників є:

- приведення документів з пожежної безпеки підприємства у відповідність національному законодавству;
- надавати на вимогу пожежної охорони відомості та документи про стан пожежної безпеки об'єктів;
- забезпечити дотримання протипожежних норм;
- своєчасно усувати несправності пожежної техніки;
- розробка ефективної системи норм в межах підприємства;
- поточний контроль за додержанням нормативів;
- організовувати інструктажі працівників;
- зберігати обладнання справним та використовувати засоби за призначенням [3].

Щоб уникнути будь-яких розбіжностей при проведенні заходів забезпечення пожежної безпеки підприємства, існують нормативно затверджені документи, що регламентують правила поведінки при виникненні спалаху, норми поводження з обладнанням, обов'язки кожного працівника.

У різних галузях приймаються і затверджуються різні переліки таких паперів.

До обов'язкових для всіх відносяться ті, які вимагає служба пожежного нагляду:

- обов'язкові накази про призначення осіб, відповідальних за проведення інструктажу, перевірку засобів попередження і гасіння полум'я;
- плани евакуації з будинку на видних місцях кожного поверху;
- накази про проведення консультації співробітників про правила пожежної безпеки на підприємстві, а також про перевірку їх знань;
- документи, таблиці або графіки вимірювань опору електромереж;
- журнал, в якому реєструються дати занять і тренувальних тривог;

- свідоцтва, які підтверджують якість та термін придатності всіх засобів пожежної техніки;
- висновок експертів-професіоналів, які підтверджують знання співробітників правил пожежної безпеки;
- висновок професійної комісії про відповідність виконання пожежних вимог;
- акти і затверджені інструкції пожежного режиму.

За другий квартал 2018 року на вітчизняних виробничих підприємствах виникло близько півтисячі пожеж, що становить близько 6% від їх загальної сукупності. Витрати на ліквідацію наслідків пожеж склали 60 млн грн. (17% від сукупності прямих збитків), побічні збитки збільшились та склали 106 млн грн. (14 % від загальної суми побічних збитків).

У місті Києві питома вага пожеж на виробничих підприємствах перевищує середньодержавний рівень. Така ж ситуація склалася ще у 8 областях України.

З них у Києві 62 пожежі за другий квартал, Київська область - 41 пожежа, місто Одеса - 37 пожеж, Тернопільська - 11 пожеж, Харківська - 35 пожеж, Закарпатська та Миколаївська області - 21 пожежа, Черкаська - 15 пожеж, Луганська - 9 пожеж [1].

В переважній більшості причинами пожеж на підприємствах були: порушення правил влаштування та експлуатації електрообладнання, порушення правил улаштування та експлуатації печей теплогенеруючих агрегатів та установок, необережне поводження з вогнем, підпали

Висновки. Отже, будь-яке виробниче чи офісне приміщення повинно знаходитись в стані повної готовності до непередбачених ситуацій.

Пожежа може спричинити дуже серйозні наслідки, тому що не завжди можна відразу зафіксувати джерело загоряння, а гасіння вогню на великій площі - це складна і небезпечна справа.

Науковий керівник: Полукаров О. І., к.т.н., доц. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Література

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Закон України «Про пожежну безпеку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3745-12>
3. Кодекс цивільного захисту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
4. Правила пожежної безпеки в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>
5. Пуховська Л.П. Розвиток кваліфікацій і професійних стандартів у країнах Європейського Союзу/ Л.П. Пуховська //Порівняльно-педагогічні студії. – 2014. – №4 (22). – С. 116-122.